

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

"TURIZM VA MEHMONDO'STLIK"

yo'nalishi bo'yicha oliy ta'lif muassasalari pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish kursining o'quv dasturi

Toshkent – 2024

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

**OLIY TA'LIM TIZIMI KADRLARINI QAYTA TAYYORLASH VA
MALAKASINI OSHIRISH INSTITUTI**

**TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI HUZURIDAGI
PEDAGOG KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING
MALAKASINI OSHIRISH TARMOQ MARKAZI**

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi Oliy, o'rta maxsus va professional ta'limga yo'nalishlari bo'yicha o'quv-usuliy birlashmalar faoliyatini

Muvofiqlashtiruvchi kengashining

2024-yil 24.12. -dagi 11 -sonli bayonnomasi bilan ma'qillangan.

Tuzuvchilar:

"Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslar" moduli: f.f.d., prof. M.M.Qahhorova, yu.f.b., PhD F.B.Maxmudov.

"Oliy ta'limgning normativ huquqiy asostari hamda tizimda korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish" moduli: yu.f.n., prof. V.Topdiyev, yu.f.d., prof. B.I.Ismailov.

"Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar" moduli: t.f.d., prof. D.Irgasheva, p.f.b., PhD Sh.Adashboev, p.f.b., PhD A.Obidov.

"Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish" modulu i.f.d., prof.

R.Nurimbetov p.f.b., PhD N.Xaqnazarov.

"Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish" moduli: p.f.d., prof. N.A.Muslimov, p.f.b., PhD I.Eshmamatov, R.Dj.Ishmuxammedov, A.Turayev, A.Abduraxmonov.

"Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari" moduli: p.f.d., prof. N.A.Muslimov, p.f.d., prof. J.Tolipova, p.f.b., PhD M.Innazarov.

"Turizmning dolzarb muammolari" modulu: TDIU i.f.d., prof. A.N.Norchayev, i.f.n., dots. Sh.S.Sayfutdinov.

"Turizmni rivojlanish strategiyalari" modulu: TDIU i.f.d., prof. A.N.Norchayev, i.f.n., dots. Sh.S.Sayfutdinov.

Taqrizchilar:

TDIU i.f.d., prof. A.M.Abduvaxidov, i.f.n., dots. S.R.Safayeva.

Xorijiy ekspert:

N.S.Kulmurzayev. Qo'rqt ota universiteti.iqtisodiyot instituti direktori, i.f.b.f.d.

**Hamkor
tashkilotlar:**

"GOLDEN EAST TRAVEL" MChJ

O'quv dasturi Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Kengashining qarori bilan tasdiqqa taysiya qiltingan (2024-yil 29.11 -dagi 11 -sonli bayonnomasi).

Kirish

Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda tasdiqlangan "Ta'lim to'g'risida" Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi "Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida" PF-4732-son, 2019-yil 27-avgustdag'i "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzlusiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida" PF-5789-son, 2019-yil 8-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-5847-son, 2020 yil 29 oktabrdagi "Ilm-fanni 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-6097-son, 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" PF-60-son, 2023-yil 25-yanvardagi "Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo'iga qo'yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida" PF-14-son, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston — 2030" strategiyasi to'g'risida" PF-158-son Farmonlari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024 yil 21 iyundagi "Aholi va davlat xizmatchilarining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilimlarini uzlusiz oshirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-228-son, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 17 fevraldag'i "Sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-4996-son qarorlari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" 2019-yil 23-sentabrdagi 797-son hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Oliy ta'lim tashkilotlari rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to'g'risida" 2024-yil 11-iyuldag'i 415-son Qarorlarida belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo'lib, u oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlarining kasb mahorati hamda innovatsion kompetentligini rivojlantirish, sohaga oid ilg'or xorijiy tajribalar, yangi bilim va malakalarni o'zlashtirish, shuningdek amaliyotga joriy etish ko'nikmalarini takomillashtirishni maqsad qiladi.

Dastur doirasida berilayotgan mavzular ta'limga sohasi bo'yicha pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligiga qo'yiladigan umumiyligi malaka talablari va o'quv rejaliari asosida shakllantirilgan bo'lib, uning mazmuni yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslarini yoritib berish, oliy ta'limgning

normativ-huquqiy asoslari bo'yicha ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish, hamda tizimda korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish, pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish, ilmiy-innovatsion faoliyat darajasini oshirish, pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish, ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalaridan samarali foydalanish, turizmning dolzarb muammolarini o'rganish va hal etish yo'llarini topish, turizmni rivojlanish strategiyalari ustuvor yo'nalishlarni yoritib berish bo'yicha tegishli bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi quyidagi modullar mazmunini o'z ichiga qamrab oladi:

1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslari.

1.2. Oliy ta'limning normativ huquqiy asoslari hamda tizimda korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish.

1.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar.

1.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish.

1.5. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish.

1.6. Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari.

1.7. Turizmning dolzarb muammolar.

1.8. Turizmni rivojlanish strategiyalari.

Malakaviy attestatsiya

Kursning maqsadi va vazifalari

Oliy ta'lim muasasalari pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish kursining **maqsadi** pedagog kadrlarning innovatsion yondoshuvlar asosida o'quv-tarbiyaviy jarayonlarni yuksak ilmiy-metodik darajada loyihalashtirish, sohadagi ilg'or tajribalar, zamonaviy bilim va malakalarni o'zlashtirish va amaliyotga joriy etishlari uchun zarur bo'ladigan kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarini takomillashtirish, shuningdek ularning ijodiy faolligini rivojlanirishdan iborat.

Kursning vazifalariga quyidagilar kiradi:

"**Turizm va mehmono'stlik**" yo'nalishida pedagog kadrlarning kasbiy bilim, ko'nikma, malakalarini takomillashtirish va rivojlanirish;

- pedagoglarning ijodiy-innovatsion faollik darajasini oshirish;

-pedagog kadrlar tomonidan zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, zamonaviy ta'lim va innovatsion texnologiyalar sohasidagi ilg'or xorijiy tajribalarning o'zlashtirilishini ta'minlash;

- o'quv jarayonini tashkil etish va uning sifatini ta'minlash borasidagi ilg'or xorijiy tajribalar, zamonaviy yondashuvlarni o'zlashtirish;

"**Turizm va mehmono'stlik**" yo'nalishida qayta tayyorlash va malaka oshirish jarayonlarini fan va ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar bilan o'zaro integratsiyasini ta'minlash.

Kurs yakunida tinglovchilar ning bilim, ko'nikma va malakalari hamda kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar:

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv modullari bo'yicha tinglovchilar quyidagi yangi bilim, ko'nikma, malaka hamda kompetensiyalarga ega bo'lishlari talab etiladi:

Tinglovchi:

- "Yangi O'zbekiston" konsepsiysi, uning mazmun mohiyati va asosiy tamoyillarini;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlarini;
- O'zbekiston Respublikasining "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida" hamda "Innovatsion faoliyat to'g'risida" Qonunlarini;
- O'zbekiston Respublikasining zamonaliv konstitutsiyalizmini;
- aholi talablariga va xalqaro standartlarga to'liq javob beradigan ta'lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilishni;
- "Yashil" va inkiyuziv iqtisodiy o'sish tamoyillariga asoslangan yuqori iqtisodiy o'sish dasturlari va ularning amaliyotga tadbiq etish istiqbollarini;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma'muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalarini;
- jamiyatning iqtisodiy negizlarini;
- "Xavfsiz va tinchliksevar davlat" tamoyiliga asoslangan siyosatni;
- Oliy ta'lim sohasiga oid qonun hujjatlari va ularning mazmunini;
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining oliy ta'lim tizimiga oid farmonlari, qarorlarini;
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining oliy ta'lim tizimiga tegishli qarorlarini;
- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim jarayonlarini rejalashtirish va tashkil etishga oid buyruqlarini;
- Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalar, fan dasturlari va ularga qo'yiladigan talablarni, o'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullarini;
- oliy ta'lim tizimida korrupsiya va korrupsiyaga oid huquqbazarliklarga qarshi kurashish vazifalari, mazmun-mohiyati, yuzaga kelish sabablari, ijtimoiy-huquqiy omillarini;
- ta'lim jarayonini raqamli transformatsiyasini;
- raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlarini;
- raqamli ta'lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasini;
- mediasavodxonlik va xavfsizlik asoslarini;
- raqamli ta'lim resurslarini loyihalash uchun asosiy talablarni;
- meta texnologiyalar tushunchasi, avzalliklari va kamchiliklarini;

- zamonaviy ta'limgizda sun'iy intellekt (AI) ning ahamiyatini;
- ta'limgizda sun'iy intellektningdan foydalanish istiqbollari va xavflarini;
- bilimlarni sinash va baholashning aqli tizimlarini;
- jahonda oliy ta'limgiz rivojlanish tendensiyalar: umumiy trendlar va strategik yo'naliшlarni;
- zamonaviy ta'limgizning global trendlarini;
- inson kapitalining iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojlanishida ta'limgizning yoshdag'i ahamiyatini;
- oliy ta'limgizning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingini;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarini;
- zamonaviy universitet jamiyatning faoliyati, ko'pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalarini;
- universitetlarning zamonaviy modellarini;
- zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modellarini;
- tadbirkorlik universiteti faoliyatining muhim yo'naliшlarni;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslarini;
- innovatsion ta'limgiz muhit sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish yo'llarini;
  - kasbiy kompetensiyalarning mazmun va mohiyatini;
  - kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlarini;
  - pedagogik texnikaning asosiy komponentlarini;
  - pedagogik texnikani shakllantirish yo'llarini;
  - kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish jarayonini tashkil etishda innovatsion, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasbiy kometensiyalarni rivojlantirishga ta'sirini;
  - kasbiy kompetetnsiyalarni rivojlantirish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyatini;
  - kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishda uchraydigan to'siqlarni yechishda, to'g'ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriyasini;
  - talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning nazariyasini;
  - ta'limgiz sifatiga ta'sir etuvchi omillarni;
  - kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari, didaktik funksiyalarini;
    - baholash turlari, tamoyillari va mezonlarini;
    - turistik biznes muvaffaqiyatiga ta'sir etuvchi omillarni;
    - reklama, davlat siyosati, umumiy iqtisodiy sharoitlarni;
    - raqobatdosh yo'naliшlarni, dam olish joylarining tinchligi va

reputatsiyasini;

- asosiy dam olish vaqtleri – weekendni;
- turizm turlarining ko'rinishlari hamda maxsus va ijtimoiy turizmning uziga xos xususiyatlarini;
- turizmda marketing tadqiqotlarining asosiy tamoyillarini;
- turizmda faoliyatlarining rivojlanish yo'naliшlarni;
- O'zbekiston mehmonxonalaridagi asosiy va qo'shimcha xizmatlarning jahon andozalariga moslashuvini;
  - jahon turizm bozori, uning rivojlanish yo'naliшlarni;
  - xalqaro turizm va uning mamlakat iqtisodiyotiga ta'sirini;
  - jahon turizmining rivojlanish bosqichlarini;
  - xalqaro turizm bozorida raqobatni;
  - jahon turizm bozorining zamonaviy rivojlanish tendensiyalarini;
  - turistik rekreatsion resurslarni;
  - tarmoqda raqobatchilik kuchlari va ularning ta'sirini;
  - strategiyani yaratishda va qayta ishlash jarayonida menejerning vazifalari.
- strategik boshqarish vazifalarni;
  - raqobatchilarni baholash usullarini;
  - mamlakatni modernizatsiyalash sharoitida turizm va servis sohasini rivojlantirishning asosiy yo'naliшlarni;
  - turizmda strategik marketing mazmuni va mohiyatini;
  - innovatsion faoliyatni ta'minlovchi va to'sqinlik qiluvchi omillarni;
  - Innovatsion jarayonning funksional ketma-ketligini;
  - turizmda innovatsion jarayonlarning afzalliklari haqida tushunchalarni;
  - tadbirkorlik faoliyatining tarkibi va tuzilishini ***bilishi*** lozim.

Tinglovchi:

- "O'zbekiston-2030" strategiyasining mazmun-mohiyati va ahamiyatini yoritib berish;
- O'zbekistonning xalqaro maydonagi siyosiy va iqtisodiy aloqalarini tahlil etish va baholash;
- yangi O'zbekistonning ma'naviy va madaniy tiklanish dasturlari asoslarini o'zlashtirish;
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oliy ta'limgiz tizimiga tegishli qarorlari asosida ta'limgiz-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;
- xorijiy tajribalar asosida malaka talablari, o'quv rejali va fan dasturlarini takomillashtirish;
- korrupsiyaga qarshi kurashish ichki tizimining huquqiy asoslarini shakllantirishda xalqaro tajribaning ahamiyatini yoritib berish;

- multimedia va infografika asosida interaktiv didaktik mayeriallar yaratish va bulut xizmatlarida saqlash;
- masofaviy ta'limgan platformalari uchun video kontent yaratish;
- Internetda mualliflik huquqlarini himoya qilish usullaridan foydalanish;
- raqamli ta'limgan resurslari sifatini baholash;
- pedagogik jarayonda sun'iy intellektning rolini tahlil qilish va ahamiyatini olib berish;
- ta'limgan sohasida sun'iy intellektidan foydalanishning afzallikkari va kamchiliklarini aniqlash;
- OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash;
- jahon universitetlari reytingini tahlil etish va baholash;
- universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish;
- tadbirdorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'ladigan o'zgarishlarni aniqlash;
- Universitet 1.0 dan Universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammolarni aniqlash;
- zamonaviy tadbirdorlik universiteti modeli tamoyillarini o'zlashtirish;
- pedagoglarning kreativ potensiali tushunchasi va mohiyatini olib berish;
- pedagoglar kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning innovatsion texnologiyalarini qo'llash;
- o'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyatini yoritib berish;
- tinglovchilar diqqatini o'ziga tortish usullaridan foydalanish;
- kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantirish yo'llarini tahlil etish;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish;
- talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash;
- talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehnat faoliyatini)ni nazorat qilish;
- baholashning miqdor va sifat tahlilini amalgalash;
- ta'llarda turistik sayohatlar miqdorining yuqori cho'qqisiga chiqishi hamda sanoatdagi mavsumiylik muammosini keltirib chiqishini aniqlash;
- turistik resurslar ob'ektlari va ulardan samarali foydalanish;
- turistik xizmatlarga ichki va tashqi talabni o'rganish;
- turistik mahsulot tadqiqotlari, iste'molchilarni tadqiq etish, xizmatlarni tadqiq etish, baholarni tadqiq etish, reklamani tadqiq etish, sotishni tadqiq etish;
- raqobatchi kuchlarning bozordagi mavqeini o'rganish;
- makro-mikrodarajada missiya tanlash usullarini qo'llash;
- turistik firmaning strategik rejorashtirish jarayoni bosqichlarini o'rganish;
- innovatsion jarayonning modelini shakllantirish *ko'nikmalariga* ega bo'lishi lozim.

Tinglovchi:

- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasidagi asosiy o'zgarishlarni tahlil qilish va ularning zarurligini muhokama etish;
- O'zbekiston Respublikasida ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasining mazmun-mohiyati va ahamiyatini olib berish;
- Oliy ta'limgan, fan va innovatsiya vazirligining ta'limgan-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid buyruqlari, Davlat ta'limgan standartlari, ta'limgan yo'nalishlarining va magistratura mutaxassisliklarining malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish;
- o'quv yuklamalarni rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish;
- meyoriy uslubiy hujjatlarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlarini tahlil etish;
- korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash, ularni majburiy baholash, korrupsiya xavfi yuqori hisoblangan lavozimlar ro'yhatini shakllantirish, xavflar darajasini pasaytirish chora tadbirlarini amalgalash tartibidan samarali foydalanish;
- an'anaviy va raqamli ta'limgan pedagogik dizayning xususiyatlarini olib berish;
- onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalanish;
  - mediasavodxonlik va xavfsizlik asoslarini o'zlashtirish;
  - pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish;
  - raqamli ta'limgan resurslaridan foydalanish;
  - meta texnologiyalarni ta'limga samarali integratsiya qilish yo'llaridan foydalanish;
  - ta'limgagi sun'iy intellektning xususiyatlarini muhokama qilish;
  - xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarining ahamiyatini olib berish;
- OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillarni tahlil etish;
- universitetlarning zamonaviy modellarini o'rganish;
- OTM bitiruvchilari va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi startaplarni shakllantirish va yaratish;
- professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantirish istiqbollarini tahlil etish;
- innovatsion ta'limgan muhitni sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish;
- pedagog kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish hususiyatlarini tahlil etish va baholash;
- ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashqlarni ishlab chiqish;
- o'quv jarayoni ishtirokchilarini bir-birlari bilan tanishtirish, samimiy do'stona munosabat va ijodiy muhitni yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy

imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishlashlari uchun qulay sharoitni vujudga keltirish;

- tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini o'rganish, tanishish;
- kasbiy kompetetnsiyalarni rivojlantirish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyatini olib berish;
- ta'lrim sifatiga ta'sir etuvchi omillar (moddiy-texnik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv-metodik ta'minot)ni tahlil etish va baholash;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholashda o'quv topshiriqlari (reproduktiv, produktiv, qisman-izlanishli, kreativ (ijodiy murakkablik)ni ishlab chiqish metodikasidan samarali foydalanish;
- turizmda miqdor tadqiqotlarining ahamiyati va mohiyatini olib berish;
- sifat tadqiqotlarida turistik korxonaning mikro va makro muhitini o'rganis; turistik korxonalar raqobatbardoshliligini ta'minlashda sifat va miqdor tadqiqotlarining ahamiyatini olib berish;
- mehmonxonalarни xalqaro andozalarga moslashtirish;
- jahondagi katta turistik mamlakatlarda valyuta tushumini tahlilini amalga oshirish;
- turizm bozorini xalqaro miqyosga olib chiqishda integratsiyaning ahamiyatini olib berish;
- milliy, mintaqaviy va mahalliy darajalarda turizmni rivojlantirish rejalarini ishlab chiqish;
- tarmoqdagagi vaziyatni umumiylash;
- strategik tahlilda qo'llaniladigan usullardan foydalanish;
- moliyaviy – investitsion strategiyaning mohiyatini izohlash;
- tadbirkorlik faoliyatini va ishlab chiqarishni tashkil qilishda strategik rejaning ahamiyatini yoritib berish **malakalariga** ega bo'lishi zarur.

Tinglovchi:

- 2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o'tish va ekologik barqarorlikga erishish strategiyasi mohiyati bilan tanishish;
- "Yashil" va inklyuziv iqtisodiy o'sish tamoyillariga asoslangan yuqori iqtisodiy o'sish dasturlarini amaliyotga tadbiq etish;
- yoshlar ma'naviyatini oshirish bo'yicha davlat dasturlari yuzasidan muhokama tashkil etish va ulardan samarali foydalanish;
- O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lrim, fan va innovatsiya vazirligining buyruqlari asosida ta'lrim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;
- Davlat ta'lrim standartlari, malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlar asosida fanning ishchi dasturini ishlab chiqish amal qilish va ularni ijrosini ta'minlash;

- oliy ta'lrim tizimida manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yilganlik holatlarini aniqlash, manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan sohalarni oldini olish va bartaraf etish uchun chora-tadbirlar ishlab chiqish, fuqarolarni ishga qabul qilish jarayonlarini nazoratga olinishini ta'minlash (nomzodlarni tekshirish tartibi), ushbu sohada qo'llanishi lozim bo'lgan xorij tajribasidan foydalanish;

- raqamli ta'lrim resurslari va dasturiy mahsulotlarini o'quv jarayoniga faol tadbiq etilishini tashkil etish;

- raqamli ta'lrim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi asoslarini o'zlashtirish;

- raqamli ta'lrim muhitida pedagogik dizaynga oid innovatsiyalarni amaliyotga tadbiq etish;

- meta texnologiyalarni tahlil qilish va ularning ta'limgagi ta'sirini olib berish;

- sun'iy intellektning asosiy xususiyatlarini asoslab berish;

- universitetlarning xalqaro va milliy reytingini baholash;

- OTMlarda talim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish, ilmiy tadqiqot natijalarini tijoratlashtirish yo'llarini tahlil etish va amaliyotga tadbiq etish;

- «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modelini qo'llash;

- professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantirish istiqbollarini yoritib berish;

- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslarini amaliyotga tadbiq etish;

- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik trayektoriyalarini ishlab chiqish;

- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonida uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tomonlarini yoritish, ularni yechish bosqichlarini guruh bilan birgalikda aniqlash;

- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholash;

- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimini yuritish;

- talabalarning ta'limiyl (o'quv predmetlari), tarbiyaviy (ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar) va rivojlantiruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihibalar) maqsadlarini baholash;

- servis xizmatlarini sifatli tashkil etish;

- xalqaro turizmda menejmentning (boshqaruvning) samaradorligini oshirish;

- turizm bozorida tajribani taklif munosabatlarini tahlilini amalga oshirish;

- turistik mahsulotning ishlab chiqishda narxning ta'sirini aniqlash;

- turizmda investitsiya loyihibalarining samaradorligini baholash;

- jahon standartlariga mos keladigan zamonaviy turizm xizmatlari ko'rsatishni tashkil etish;
- turizm xizmatlari ko'rsatish sohasida strategik rejaning missiya va maqsadini tanlash;
- turistlik korxonanining faoliyati tahlilida SVOT- tahlil usulini qo'llash;
- turizm korxonalarida innovations - moliyaviy - investitsion strategiyani shakllantirish;
- moliyaviy-investitsion strategiyaning mohiyatini izohlash va amaliyotga tadbiq etish imkoniyatlarini yanada kengaytirish *kompetensiyalariga* ega bo'lishi lozim.

Kurs hajmi

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi 288 soatni tashkil etadi. Bunda o'quv dasturining 144 soat hajmi ishdan ajralmagan mustaqil malaka oshirish shakllari asosida, 144 soati to'g'ridan-to'g'ri (bevosita) malaka oshirish shaklida ishdan ajragan holda amalga oshiriladi. Malaka oshirishning bevosita shaklida bir haftadagi o'quv yuklamasining eng yuqori hajmi 36 soatni tashkil etadi. Attestatsiyadan muvaffaqiyatlari o'tgan kurs tinglovchilariga O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi PF-4732-son Farmoni 3-ilovasi bilan tasdiqlangan davlat namunasidagi malaka attestati beriladi.

"TURIZM VA MEHMONDO'STLIK" YO'NALISHI BO'YICHA QAYTA TAYYORLASH VA MALAKA OSHIRISH KURSINING O'QUV MODULLARINING MAZMUNI

1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslari.

"Yangi O'zbekiston" konsepsiysi, uning mazmun mohiyati va asosiy tamoyillari. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasini amalga oshirish jarayoni va orttirilgan tajriba. "O'zbekiston-2030" strategiyasining ahamiyati. Mamlakatimizda barqaror iqtisodiy o'shishni ta'minlash va aholi turmush darajasini oshirish. Aholi talablariga va xalqaro standartlarga to'liq javob beradigan ta'limga, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilish. Aholi uchun qulay ekologik sharoitlarni yaratish va xalq xizmatidagi adolatlari va zamonaviy davlatni barpo etish. Mamlakatning suvereniteti va xavfsizligini kafolatli ta'minlash.

Huquqiy davlat va qonun ustuvorligi. Siyosiy va huquqiy islohotlar, davlat boshqaruvi tizimining takomillashtirilishi. Qonun ustuvorligini ta'minlash, xalq xizmatidagi davlat boshqaruvini tashkil etish. O'zbekiston Respublikasining zamonaviy konstitutsionalizmi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasidagi asosiy o'zgarishlar va ularning zaruriyati. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari.

Jamiyatning iqtisodiy negizlari. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma'muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalari. Davlat hokimiyatining tashkil etilishining konstitutsiyaviy asoslari.

2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o'tish va ekologik barqarorlikga erishish strategiyasi. "Yashil" va inklyuziv iqtisodiy o'shish tamoyillariga asoslangan yuqori iqtisodiy o'shish dasturlari va ularning amaliyotga tadbiq etish istiqbollari.

Ijtimoiy rivojlanish va inson kapitali, yangi avlod kadrlarini tayyorlash. Ayollar va yoshlarni qo'llab-quvvatlash, gender tenglik va yoshlar siyosati. Yoshlarning mamlakat rivojidagi roli. Yoshlar ma'naviyatini oshirish bo'yicha davlat dasturlari.

Milliy ma'naviyat va qadriyatlari, yangi O'zbekistonning ma'naviy va madaniy tiklanish dasturlari. Global jarayonlar va O'zbekistonning o'rni, O'zbekistonning xalqaro maydondag'i siyosiy va iqtisodiy aloqalari. "Xavfsiz va tinchliksevar davlat" tamoyiliga asoslangan siyosatni izchil davom ettirish. Mamlakatimizning raqamli va harbiy-tibbiy infratuzilmasini takomillashtirishga oid chora tadbirlar.

1.2. Oliy ta'limga normativ huquqiy asoslari hamda tizimda korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish.

Oliy ta'limga sohasiga oid qonun hujjalaring umumiy tavsifi. Oliy ta'limga tizimini tartibga soluvchi normativ - huquqiy xujjalarning tushunchasi. Normativ-huquqiy xujjalarning turlari. Normativ huquqiy xujjalarga qo'yildigan talablar. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O'zbekiston Respublikasining "Ta'limga to'g'risida"gi qonuni. Ta'limga jarayoni ishtiroychilarini ijtimoiy himoya qilish. Ta'limga to'g'risidagi qonun xujjalarini buzganlik uchun javobgarlik.

O'zbekiston Respublikasi oliy ta'limga tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiysi va uning mohiyati. Oliy ta'limga sohasiga oid qonunosti hujjalari va ularning turlari. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta'limga tizimiga oid farmonlari va qarorlari: O'zbekiston Respublikasi oliy ta'limga tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiysi. 2022 - 2026 yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi. Davlat oliy ta'limga muassasalarining akademik va tashkiliy-boshqaruvi mustaqilligini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlari. Davlat oliy ta'limga muassasalariga moliyaviy mustaqillik berish chora-tadbirlari.

Oliy ta'limga, fan va innovatsiyalar vazirligining buyruqlari. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'limga, fan va innovatsiya vazirligining ta'limga va tarbiya jarayonlarini tashkil etishga oid buyruqlari. Davlat ta'limga standartlari, ta'limga yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablar, o'quv rejalar, fan dasturlari va ularga qo'yildigan talablar. O'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullari. OTMlarning lokal xujjalari (Ustav, Ichki tartib qoidalar).

Meyoriy uslubiy hujjalarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlari. Ta'limga yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka

talablari, o'quv rejalarini va fan dasturlarini ishlab chiqish. Xorijiy tajribalar asosida Malaka talablari, o'quv rejalarini va fan dasturlarini takomillashtirish.

Oliy ta'lismizda korrupsiya va korrupsiyaga oid huquqburzaliklarga qarshi kurashish vazifalari, mazmun-mohiyati, yuzaga kelish sabablari, ijtimoiy-huquqiy omillari.

Oliy ta'lismizda manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yilganlik holatlarining ko'rinishi, manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan sohalar, ularni oldini olish va bartaraf etish uchun qo'llanilishi lozim bo'lgan chora-tadbirlarning mazmun-mohiyati, fuqarolarni ishga qabul qilish jarayonlarini nazoratga olinishini ta'minlash (nomzodlarni tekshirish tartibi), ushbu sohada qo'llanishi lozim bo'lgan xorij tajribasi.

Korrupsiyaga qarshi kurashish ichki tizimining huquqiy asoslarini shakllantirishda xalqaro tajribaning ahamiyati, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash, ularni majburiy baholash, korrupsiya xavfi yuqori hisoblangan lavozimlar ro'yhatini shakllantirish, xavflar darajasini pasaytirish chora tadbirlarini amalga oshirish tartibi.

1.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar.

Ta'lismizda raqamli transformatsiyasi. Pedagogning raqamli kompetentligi va uning tarkibiy tuzilmasi. Raqamli didaktika va uning asosiy tamoyillari. Raqamli ta'lismizda resurslarini loyihalash uchun asosiy talablar. Raqamli ta'lismizda resurslari sifatini baholash.

Raqamli ta'lismizda pedagogik dizayn. Mediasavodxonlik va xavfsizlik. An'anaviy va raqamli ta'lismizda pedagogik dizaynning xususiyatlari. Raqamli ta'lismizda resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi. ADDIE pedagogik dizayn tushunchasi. UX-dizayn. Internetdagi turli manbalar bilan ishlashda maxsus norma va qoidalarga rioya qilish: mediasavodxonlik, mualliflik huquqi, axborot xavfsizligi. Interneta mualliflik huquqlarini himoya qilish usullari.

Raqamli ta'lismizda resurslarini va dasturiy mahsulotlari. Raqamli ta'lismizda resurslaridan (RTR) foydalanish. RTRni tanlash, elektron kutubxonalar bilan ishlash, ta'lismizda oluvchilarining ehtiyojlardan kelib chiqqan holda ochiq o'quv platformalarida ommaviy onlayn kurslarni tanlash.

Multimedia va infografika asosida interaktiv didaktik mayeriallar yaratish va bulut xizmatlarida saqlash. Pedagogik faoliyatda bulutli xizmatlardan (Google, H5P, Canva, figma) foydalanish. Bulutli xizmatlardan foydalanib infografika, videoma'ruza va multimedia vositalarini o'z ichiga qamrab olgan interaktiv taqdimot yaratish, animatsiya effektlarini o'rnatish, giperhavolalar yordamida taqdimot namoyishini boshqarish.

Masofiviy ta'lismizda platformalariga videokontent yaratish: Onlayn video muharrirlardan (AdobePremiere Pro, Davici Resolve, FinalCut) foydalangan holda audio va video montaj qilish. Taklif etilgan muharrirdan foydalanib, tanlangan mavzu bo'yicha video yozish, tahrirlash va saqlash.

Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalanish. Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda vebinar xizmatlari (Zoom, Yandeks.Telemost Google Meet va b.) bilan ishslash.

Meta texnologiyalar tushunchasi, avzalliklari va kamchiliklari. Meta texnologiyalarni tahlil qilish va ularning ta'limga tashkil etishda. Meta texnologiyalarni ta'limga tashkil etishda.

Zamonaviy ta'lismizda sun'iy intellekt (AI) ning ahamiyati. Ta'limga sun'iy intellektning xususiyatlari. Sun'iy intellektning asosiy xususiyatlari. Ta'lismizda sun'iy intellektning foydalanishning afzalliklari va kamchiliklari. Pedagogik jarayonda sun'iy intellektningning roli. Ta'limga sun'iy intellektni qo'llashning asosiy yo'nalishlari. Bilimlarni sinash va baholashning aqliy tizimlari. Ta'limga sun'iy intellektning foydalanish istiqbollari va xavflari.

1.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish.

O'zbekiston Respublikasining "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida" hamda "Innovatsion faoliyat to'g'risida" Qonunlari hamda O'zbekiston Respublikasida ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasining mazmuni va mohiyati.

Jahonda oliy ta'lismizda rivojlanish tendensiyalari: umumiy trendlar va strategik yo'nalishlari. Zamonaviy ta'lismizda global trendlar. Ta'lismizda globallashuv, ta'lismizda oxirgi o'n yilliklarda butun dunyoda butun jahon iqtisodiy, siyosiy, madaniy integratsiyasi va unifikatsiyasi, kengaytirish jarayoni vazifasini bajarishi. Milliy ta'lismizda tizimlarining davlat chegaralaridan chiqib, ta'lismizda baynallminallashuv, yagona ta'lismizda makoni va ta'lismizda xizmatlari bozorining shakllanishi. Ta'lismizda ommaviylashuv, demokratlashuv. Ta'lismizda texnologiyasi. Inson kapitalining iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojlanishida ta'lismizda yoshdagagi ahamiyati. Uzlusiz va umr davomida ta'lismizda oshish. Talantlar uchun raqobatchilikning kuchayishi. "Ilg'or muhandislik muktabrlari" faoliyatini tashkil etish. Oliy ta'lismizda muassasalarida "Yashil madaniyat" ni shakllantirish masalalari.

Oliy ta'lismizda zamonaqiy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi. OTMlarning reyting bo'yicha ranjirish. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Jahon universitetlari reytingi. Universitetlarning mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish. Quacquarelli Symond (QS). Shanxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetining oliy ta'lismizda instituti (Institute of Higher Education) tomonidan dunyoning 500 ta yetakchi universitetlari ARWU-500 ro'yxtasi. Times Higher Education (THE) World University Ranking reytingi.

OTM larda talim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish, ilmiy tadqiqot natijalarni tijoratlashtirish. Zamonaqiy universitet jamiyatning faol, ko'pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalari. Universitetlarning zamonaqiy modellari va ularning transformatsiyasi. Universitetlarning klassik

modellari. Universitetlarning zamonaviy modellari. Zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modellari. Universitet 1.0 dan universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammolar, yechimlar va istiqbollar. Tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'ladigan o'zgarishlar. Tadbirkorlik universitetining asosiy vazifalari. Texnologiyalarni tijoratlashtirish. Akademik tadbirkorlik = «universitet spin-off». Akademik spin-off - universitetga taalluqli bo'lgan texnologiyalar asosida universitet xodimlari yoki bitiruvchilari tomonidan yaratiladigan shu'ba tashkilot. OTM bitiruvchilari va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi start-aplarni shakllantirish va yaratish. Zamonaviy tadbirkorlik universiteti modeli tamoyillari. Tadbirkorlik universiteti faoliyatining muhim yo'nalishlari. Universitet 4.0 kelajak universiteti sifatida. Kelajak universitetining asosiy konturlari.

Universitet 3.0 modelida professor - o'qituvchilar faoliyatini tashkil etish: «amaliyotchi professorlar» (pop, professor of practice) modeli. Universitetlarning an'anaviy vazifalari (transformatsiya): o'quv faoliyati (yangi o'quv predmetlarining paydo bo'lish, ta'limning innovatsion usullarining rivojlanishi); ilmiy faoliyat (yangi bilimlarni generatsiyalash; individual va fanlararoden guruhli tadqiqotlarga o'tish). universitetlarning yangi («uchinchisi») vazifasi: universitetlar bo'linmalarida olingan ilmiy natijalarni tijoratlashtirish (patentlashtirish, litsenziyalashtirish, kichik innovatsion kompaniyalarni yaratish va boshq.). Istitutsional sohalar kesishuvidagi innovatsiya. Uch qirrali spiral modeli: innovatsiyalar, kelishuvlar va bilimlar makoni. «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modeli. «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modeli asosida universitetga yuqori texnologiyaga asoslangan firmalarni yaratgan xodimlarni jalb etish mexanizmi.

Professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantirish istiqbollari. ORCID, JEL Classification (Code) va Mendeley, Grammarly, CorelDraw dasturlaridan foydalanib dissertatsiya ishi paragraflari, ilmiy maqolalar va biznes hisobotlarni IMRAD formatida rasmiylashtirish. Scopus xalqaro ilmiy bazasida Sifat ko'rsatkichlari: Quartile (kvartil); CiteScore (yiliga sitatalash soni); SJR (SCImago Journal Rank); SNIP (Source Normalized Impact per Paper); kvartillar va protsentillar; Scopusdagi jurnallarni tekshirish; Scopus, Web of Science yoki yuqori impakt faktorli (IF) jurnallarda maqola chop etish. Ilmiy maqolalarning turlari (nazariy) ilmiy maqolalarning turlari (empirik/amaliy). Maqolaning tahririyatda o'tish protsedurasi. Mahsuldar va ko'p nashr ettiruvchi tadqiqotchi bo'lish yo'llari.

1.5. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish.

Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga yangicha yondashuv. Kasbiy kompetensiyalarning mazmun va mohiyati. Kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlari. Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish jarayonini tashkil etishda innovatsion, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasbiy kometensiyalarini rivojlantirishga ta'siri.

Pedagogik texnika - kasbiy kompetensiyalar kompetensiyalarni rivojlantirishning asosiy omili sifatida. Pedagogik texnika xakida tushuncha. Pedagogik texnika – pedagog xulkining boshkarish omili sifatida. O'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyati. Pedagogik texnikaning asosiy komponentlari. Pedagogik texnikani shakllantirish yo'llari. Tinglovchilar dikkatini o'ziga tortish usullari. Auditoriyani boshqarish psixologiyasi, tinglovchilarga ta'sir etish va ishortirish usullari. Pedagog faoliyatiga qo'yiladigan baho darajasi – pedagogik kvalimetriya. Pedagogik deontologiya, pedagogik boshqaruv va texnika o'qituvchi faoliyatini samarali tashkil etishning asosiy shakli.

Kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantirish yo'llari. Ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashq. O'quv jarayoni ishtiokchilarini bir-birlari bilan tanishtirish, samimiyo do'stona munosabat va ijodiy muhitni yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishlashlari uchun qulay sharoitni vujudga keltirish. Tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini o'rganish, tanishish. Tarqatma materiallар bilan kichik guruhlarda ishlash. Guruhlar taqdimoti.

Kasbiy kompetentsiyalarini rivojlantirish jarayonida pedagogik deontologyaning roli, ahamiyati. Pedagogik deontologiya – pedagogning odab ahloqi fani: mazmuni, mohiyati, ahamiyati. Pedagog obro'si va uni faoliyatda namoyon bulishi. Pedagog nafosati va odobini shakllantirish, rivojlantirish yo'llari xamda unga erishish shart-sharoitlari. Talabalarning o'quv-bilish faoliyati faolligini oshirish va mustaqil ta'lими tashkil etish. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik troyektoriyalarini ishlab chiqish.

Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish yo'llari. Pedagog faoliyatida uchraydigan to'siqlar va ularni yechish yo'llari. Yosh pedagoglar faoliyatida odatda yul qo'yiladigan xatolar va ularni yengish yo'llari. Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish jarayonida uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tomonlarini yoritilishi, ularni yechish bosqichlarini guruh bilan birqalikda aniqlanishi. Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda uchraydigan to'siqlarni yechishda, to'g'ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriyasi. Kichik guruhlarda tarqatma materiallар bilan ishslash. Guruhlar taqdimoti.

1.6. Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari.

Talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning nazariyasi. Baholash, baholashning maqsadi va vazifalari. ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillar (moddiy-texnik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv-metodik ta'minot). Baholash turlari (joriy, oraliq, yakuniy va xalqaro). Baholash tamoyillari va mezonlari.

Talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash. Kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari, didaktik funksiyalari.

Talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash. Talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehnat faoliyi)ni nazorat qilish. Talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholashda o'quv topshiriqlari (reprodukтив, produktiv, qisman-izlanishli, kreativ (ijodiy) murakkablik)ni ishlab chiqish metodikasi.

Talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimi. Talabalarning ta'limi (o'quv predmetlari), tarbiyaviy (ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar) va rivojlantiruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalar) maqsadlarini baholash. Baholashning miqdor va sifat tahlili.

1.7. Turizmning dolzarb muammolari.

Turistik biznes muvaffaqiyatiga ta'sir etuvchi omillar. Reklama, davlat siyosati, umumiy iqtisodiy sharoit. Valyuta kursi, mamlakatlar o'rtasidagi munosabat, demokratiya. Raqobatdosh yo'naliishlar soni, dam olish joylarining tinchligi va reputatsiyasi. Turistik ob'ektlarni ko'zda tutadigan birinchi davri. Asosiy dam olish vaqtлari – weekend. Ta'tillarda turistik sayohatlar miqdorining yuqori cho'qqisiga chiqishi hamda sanoatdagi mavsumiylik muammosini keltirib chiqishi. Turizm turlarining ko'rinishlari hamda maxsus va ijtimoiy turizmnning uziga xos xususiyatlari. Turistik resurslar ob'ektlari va ulardan samarali foydalanish yo'llari.

Turistik xizmatlarga ichki va tashqi talabni o'rganish. Turistik mahsulot tadqiqotlari, iste'molchilarни tadqiq etish, xizmatlarni tadqiq etish, baholarni tadqiq etish, reklamani tadqiq etish, sotishni tadqiq etish. Turizmda marketing tadqiqotlari va iqtisodiy konunlar. Turizmda marketing tadqiqotlarining asosiy tamoyillari. Marketing tadqiqotlarining usul va shakllari. Turizmda sifat tadqiqotlari. Turizmda miqdor tadqiqotlarining ahamiyati va mohiyati. Sifat tadqiqotlarida turistik korxonaning mikro va makro muhitini o'rganish. Turistik korxonalar raqobatbardoshliligini ta'minlashda sifat va miqdor tadqiqotlarining ahamiyati.

Turizmda faoliyatlarining rivojlanish yo'naliishlari. Xalqaro turizmda menejmentning (boshqarvuning) samaradorligini oshirish. Turizmda investitsiya loyihalarining samaradorligini baholash. Turizmda investitsiya loyihalarining tijoriy ahamiyati. Jahondagi katta turistik mamlakatlarda valyuta tushumining tahlili. O'zbekiston mehmonxonalaridagi asosiy va qo'shimcha xizmatlarning jahon andozalariga moslashuvi. Turizm bozoridagi talab va taklif munosabatlарining tahlili. Turistik mahsulotning ishlab chiqishda narxning ta'siri. Mehmonxonalarini xalqaro andozalarga moslashtirish. Servis xizmatlarini sifatlari tashkil etish.

Jahon turizm bozori, uning rivojlanish yo'naliishlari. Xalqaro turizm va uning mamlakat iqtisodiyotiga ta'siri. Jahon turizmining rivojlanish bosqichlari. Jahon turizm bozorining zamonaviy rivojlanish tendensiyalari. Jahon mehmonxona industriyası. Jahon mehmonxona fondlarini guruhlash. Jahon turizm tashkiloti faoliyat yo'naliishlari. Turizm sohasida xalqaro hamkorlik. Turizm bozorini xalqaro miqyosga olib chiqishda integratsiyaning ahamiyati. O'zbekiston

respublikasining xalqaro turizm bozoriga integratsiyalanishi. Jahon standartlariga mos keladigan zamonaviy turizm xizmatlari ko'rsatishni tashkil etish. Xalqaro turizm bozorida raqobat. Turizm biznesining kelajakda rivojlanishi yo'naliishlari.

Turizm xizmatlari ko'rsatish sohasida strategik rejaning missiya va maqsadini tanlash. Turistik korxonaning faoliyati tahlilida SVOT- tahlil usulini qo'llash. O'zarobaloqarni belgilovchi SVOT – tahlil matritsasining strategiya tanlashdagi ahamiyati. Turizmda muammolarni aniqlashda BKG matritsasini qo'llash. BKG ni «O'sish/ulush» matritsasining asosiy afzalliklari. Kuchsizroq, kamroq jozibador so'roq belgilarni investitsiyalash jarayoni. Strategik rejalashtirish jarayonining bosqichlarini tahlil qilish. Strategik tahlilda qo'llaniladigan usullar.

Turizm sohasining milliy iqtisodiyotda tutgan o'rni. O'zbekistonda turizmni rivojlanirishning istiqbollari. Turistik rekreatsion resurslar. Milliy turizm siyosati. Turizm faoliyatinı samarali rejalashtirish muammolari. Turizmda biznes-rejalashtirishning tarmoq xususiyatlari. Yangi turistik xizmatni shakllantirish ketma-ketligi. Milliy, mintaqaviy va mahalliy darajalarda turizmni rivojlanirish rejalarini ishlab chiqish bosqichlari. O'zbekiston Respublikasida turizmni rivojlanirishning asosiy yo'naliishlari, xususiyatlari, yuzaga keladigan kamchiliklar va ularning tahlili.

1.8. Turizmni rivojlanirish tendensiyalari.

Kompaniya missiyasi va strategik qarashlarini belgilash. Firma strategiyasini baholash, yangi yo'naliishlarni tahlil qilish. Strategiyaga harakat dasturini ishlab chiqish. Tarmoqda raqobatchilik kuchlari va ularning ta'siri. Strategiyani yaratishda va qayta ishlash jarayonida menejerning vazifalari. Strategik boshqarish vazifalari. Strategik maqsadlar. Raqobatchilarni baholash usullari. Tarmoqdagi raqobat va rivojlanish istiqbollari. Bozor muhitini o'rganish usullari. Delfi usuli. Raqobatchi kuchlarning bozordagi mavqeini o'rganish. Strategik guruhlar xaritasi va uni tuzish uslubiyoti. Raqobatchilar strategiyasini aniqlash. Kelajakda tarmoqda ilg'or mavqe egallashi mumkin bo'lgan firmalarni aniqlash. Raqiblarning navbatdagi qadamini oldindan ko'ra bilish. Raqiblarning maqsadlari va strategiyalarini turkumlash. Muvaffaqiyatning kalit omillari. Tarmoqdagi vaziyatni umumiylash. Turizm sohasida faoliyat yurituvchi korxonaning strategik rivojlanish yo'naliishlarini belgilash. Kompaniya strategiyasining asosiy savollari. Strategiyani belgilashga ta'sir etuvchi omillar: ichki omillar, tashqi omillar. Strategiyaga anqliklar, o'zgartirishlar kiritish.

Strategik rejalashtirishning milliy iqtisodiyotdagı o'rni va roli. Turizmda strategik marketing mazmuni va mohiyati. Mamlakatni modernizatsiyalash sharoitida turizm va servis sohasini rivojlanirishning asosiy yo'naliishlari. Turizm sohasida strategik marketingdan foydalish. Strategik rejalashtirishning bozor iqtisodiyotidagi o'rni va roli. Missiya tanlash zaruriyati va mohiyati. Marketing rejasini ishlab chiqishda missiyaning ahamiyati. Tashqi muhitni tahlil qilish. Imkoniyat va xavflar matritsalarining korxona strategiyasiga ta'siri. Korxonaning profilini tuzish usuli. Xo'jalik portfeli matritsasining modeli. «O'sish / ulush» BKG matritsasi kvadrantidagi pufakchalar mohiyati. BKG ni «O'sish/ulush»

matritsasining asosiy afzalliklari. Kuchsizroq, kamroq jozibador so‘roq belgilarni investitsiyalash.Tashkilotning funksional aloqa sxemasi.SWOT strategik taxililning firma tizimlarida o‘tkazilishi.Turistlik sohada strategik marketingni rivojlantirish zaruriyati. Turfirma darajasida marketingning mohiyati. Xizmat ko‘rsatish sohasida missiya tanlash zaruriyati va mohiyati. Makro-mikrodarajada missiya tanlash usullari. Turistlik firmaning strategik rejalashtirish jarayoni bosqichlari. Firmaning missiyasini shakllantirish jarayonlari. Strategik tahlilda qo‘llaniladigan usullar. Korxona strategiyasining asosiy yo‘nalishlarda shakllanishi. Tashkiliy tizim va tovar - bozor strategiyasi. Bozor strategiyasining yo‘nalishlari.

Innovatsiya haqida tushuncha. Innovatsiya va yangilik kiritish so‘zining farqini aniqlash. Innovatsion strategiyaning asosini tashkil etish. Innovatsion jarayonning modelini shakllantirish. Innovatsion jarayonning bosqichlar bo‘yicha strukturalarning ifodalanishi. Innovatsion faoliyatni ta’minlovchi va to‘sinqinlik qiluvchi omillar. Innovatsion jarayonning funksional ketma-ketligi. Turizmda innovatsion jarayonlarning afzalliklari haqida tushunchalar.Turizm korxonalarida innovatsion - moliyaviy – investitsion strategiyani shakllantirish. Tadbirkorlik faoliyatini va ishlab-chiqarishni tashkil qilishda innovatsiyalarning ahamiyati. Innovatsiya, yangiliklar tushunchalari. Innovatsion jarayonning modeli. Turizmda innovatsion jarayonlarning afzalligi. Moliyaviy – investitsion strategiyaning mohiyati. Investitsion faoliyatini amalga oshirishdagigan manbalar. Tadbirkorlik faoliyatini va ishlab chiqarishni tashkil qilishda strategik rejaning ahamiyati. Tadbirkorlik faoliyatining tarkibi va tuzilishi.

Malakaviy attestatsiya

Tinglovchilarning malakaviy attestatsiyasi kasbiy, o‘quv-metodik va ilmiy-metodik faoliyati natijalari (elektron portfolioda qayd etilgan ko‘rsatkichlari), kursni tamomlagandan keyingi onlayn test sinovlari hamda Attestatsiya komissiyasida bitiruv ishini himoya qilish asosida o‘tkaziladi.

Amaliy mashg‘ulotlarni tashkil etish bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg‘ulotlarda tinglovchilar o‘quv modullari doirasidagi ijodiy topshiriqlar, keyslar, o‘quv loyihalari, texnologik jarayonlar bilan bog‘liq vaziyatli masalalar asosida amaliy ishlarni bajaradilar.

Amaliy mashg‘ulotlar zamonaviy ta’lim uslublari va innovatsion texnologiyalarga asoslangan holda o‘tkaziladi. Bundan tashqari, mustaqil holda o‘quv va ilmiy adabiyotlardan, elektron resurslardan, tarqatma materiallardan foydalanish tavsiya etiladi.

Mustaqil malaka oshirishni tashkil etish bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Mustaqil malaka oshirish quyidagi shakllarni o‘z ichiga oladi: ochiq o‘quv mashg‘ulotlari va mahorat darslarini tashkil etish; iqtidorli va iste’dodli talabalar bilan ishslash; ilmiy konferensiyalarda ma’ruza bilan qatnashish; ilmiy jurnallarda maqolalar chop etish; ko‘rgazma va tanlovlarda ishtirot etish; ilmiy loyihalarda ishtirot etish; xalqaro (impakt-faktorli) nashrlarda maqolalar e’lon qilish; ixiro (patent), ratsionalizatorlik takliflari, innovatsion ishlanmalarga mualliflik qilish; monografiya, mualliflik ijodiy ishlarni katalogini tayyorlash va nashrdan chiqarish; o‘quv adabiyotlari (darslik, o‘quv qo‘llanma, metodik qo‘llanma)ni tayyorlash va nashrdan chiqarish; falsafa doktori (PhD) darajasini olish uchun himoya qilingan dissertatsiyaga ilmiy rahbarlik qilish.

Pedagog kadrlarning mustaqil malaka oshirish natijalari elektron portfolio tizimida o‘z aksini topadi.

Ko‘chma mashg‘ulotlarni tashkil etish bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Ko‘chma mashg‘ulotlar zamonaviy jihozlar hamda innovatsion texnologiyalarni qo‘llab faoliyat yuritayotgan ishlab chiqarish korxona va tashkilotlari, oly ta’lim muassasalari, iqtisodiyot tarmoqlari, ilmiy-tadqiqot va loyiha-konstrukturlik muassasalarida olib boriladi.

Dasturning axborot-metodik ta’minoti

Modullarni o‘qitish jarayonida ishlab chiqilgan o‘quv-metodik materiallar, tegishli soha bo‘yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimedia mahsulotlari va boshqa elektron va qog‘oz variantdagi manbaalardan foydalaniladi.

ADABIYOTLAR

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 488 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 592 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oly bahodir. 2-jild. T.: “O'zbekiston”, 2018. – 507 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ldi. 3-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2019. – 400 b.
5. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2020. – 400 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda qabul qilingan “Ta'lim to‘g‘risida”gi Qonuni.
3. O'zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonuni.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi PF-4732-tonli Farmoni.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 27 maydagi “O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-5729-tonli Farmoni.
6. Ўзбекистон Respublikasi Prezidentining 2019 yil 27 avgustdagи “Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzlusiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to‘g‘risida”gi PF-5789-tonli Farmoni.
7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 23 sentabrdagi “Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi 797-tonli Qarori.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi “O'zbekiston Respublikasi oly ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-5847-tonli Farmoni.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 29 oktabr “Ilm-fanni 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-6097-tonli Farmoni.

10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 17 fevraldagи “Sun’iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-4996-tonli Qarori.

11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi “2022-2026 yillarga mo‘ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-60-tonli Farmoni.

12. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 25-yanvardagi “Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo‘lga qo‘yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PF-14-tonli Farmoni.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi “O'zbekiston - 2030” strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-158-tonli Farmoni.

13. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024 yil 21 iyundagi “Aholi va davlat xizmatchilarining korruptsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilimlarini uzlusiz oshirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-228-tonli Qarori.

III. Maxsus adabiyotlar

1. Oliy ta'limganing meyoriyi - huquqiy xujjalari to‘plami. -T., 2013.
2. B.I.Ismailov, I.I.Nasriyev Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha idoraviy chora-tadbirlarning samaradorligini oshirish masalalari//O'quv-uslubiy qo'llanma. -T.:O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi Akademiyasi, O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi. Sudyalar oliy maktabi, 2020.-272 b.
3. Юсуфжанов О., Усманова С. Зарубежный опыт противодействия коррупции. // -T.: Адвокат, 2016. №5 - 59-62c.
4. O'rino V. O'zbekiston Respublikasi oly ta'lim muassasalarida ECTS kredit-modul tizimi: asosiy tushunchalar va qoidalar. O'quv qo'llanma. Nyu Bransvik Universiteti, 2020.
5. The European Higher Education Area. - Joint Declaration of the Ministers of Education. - Bologna, 1999, 19 June.
6. Shaping our Own Future in the European Higher Education Area // Convention of European Higher Education Institutions. - Salamanca, 2001, 29-30 march.
7. Виртуальная реальность как новая исследовательская и образовательная среда. Церфуз Д.н. и др. // ЖУРНАЛ Научно-аналитический журнал «Вестник Санкт-Петербургского университета Государственной противопожарной службы МЧС России», 2015. – с.185-197.
8. Ibraymov A.YE. Masofaviy o'qitishning didaktik tizimi. Metodik qo'llanma. – T.: “Lesson press”, 2020. -112 b.
9. Игнатова Н. Ю. Образование в цифровую эпоху: монография. М-во образования и науки РФ. – Нижний Тагил: НТИ (филиал) УрФУ, 2017. – 128 c. http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/54216/1/978-5-9544-0083-0_2017.pdf

10. Кирикова А.В., Олховая Т.А., Михайлова Н.В., Запорожко В.В. Интернет-технологии на базе LMS Moodle в компетентностно-ориентированном образовании: учебно-методическое пособие / А.В. Кирикова, Т.А. Олховая, Н.В. Михайлова, В.В. Запорожко; Оренбургский гос. ун-т. – Оренбург: ОГУ, 2011. – 116 с.
http://www.osu.ru/docs/fpkip/kiryakova_internet_technologies.pdf
11. Кононюк А.Е. Облачные вычисления. – Киев, 2018. – 621 с.
12. Oliy ta'lim tizimini raqamli avlodga moslashtirish konsepsiysi. Yevropa Ittifoqi Erasmus+ dasturining ko'magida. <https://hiedtec.ecs.uni-ruse.bg/pimages/34/3. UZBEKISTAN-CONCEPT-UZ.pdf>
13. Emelyanova O. A. Ta'limda bulutli texnologiyalardan foydalanish // Yosh olim. - 2014. - № 3. - S. 907-909.
14. Moodle LMS tizimida masofaviy kurslar yaratish. O'quv-uslubiy qo'llanma. – T.: Toshkent farmatsevtika instituti, 2017.
15. M.Xurramov. Oliy ta'lim muassasalari faoliyatiga sun'iy intellekt texnologiyasini joriy etish [Matn]: metodik qo'llanma / M.Xurramov. K.Xalmuratova. – T.: "Yetakchi nashriyoti", 2024. – 28 b.
16. Тенденции и развития высшего образования в мире и в России. Аналитический доклад-дайджест. - М., 2021.- 198 с.
17. A.S. Zikriyoyev. Dunyo universitetlari reytingidagi tadqiqotchi olimlar orasida o'zingizni kashf qiling. -T.: Navro'z, 2020. ISBN.9789943659285
18. Sherzod Mustafakulov, Aziz Zikriyoyev, Dilnoza Allanazarova, Tokhir Khasanov, Sokhibmalik Khomidov. Explore Yourself Among World – Class Researchers. Grand OLEditor, Tashkent 2019, ISBN: 8175 25766-0.
19. Ackoff, Russell L., Scientific Method, New York: John Wiley & Sons, 1962.
20. Barzun, Jacques & Graff. F. (1990). The Modern Researcher, Harcourt, Brace Publication: New York.
21. Muslimov N.A va boshqalar. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. O'quv-metodik qo'llanma. – T.: "Sano-standart", 2015. – 208 b.
22. Muslimov N.A va boshqalar. Pedagogik kompetentlik va kreativ asoslar. O'quv-metodik qo'llanma. – T.: "Sano-standart", 2015. – 120 b.
23. Печеркина, А. А. Развитие профессиональной компетентности педагога: теория и практика [Текст] : монография / А. А. Печеркина, Э. Э. Сыманюк, Е. Л. Умникова : Урал. гос. пед. ун-т. – Екатеринбург : [б.и.], 2011. – 233 с.
24. О.С. Фролова. Формирование инновационной компетенции педагога в процессе внутришкольного повышения квалификации. Дисс.к.п.н. Воронеж 2018.
25. Компетенции педагога XXI века [Электронный ресурс]: сб. материалов респ. конференции (Минск, 25 нояб. 2021 г.) / М-во образования Респ. Беларус, ГУО «Акад. последиплом. образования», ОО «Белорус. пед. о-во». – Минск: АПО, 2021.
26. Ishmuhamedov R.J., M.Mirsoliyeva. O'quv jarayonida innovatsion ta'lim texnologiyalari. – T.: «Fan va texnologiya», 2017, 60 b.
27. Ishmuhamedov R, Mirsoliyeva M, Akramov A. Rahbarning innovatsion faoliyati. – T.: "Fan va texnologiyalar", 2019.- 68 b.
28. Коджаспирова Г.М. Педагогика в схемах, таблицах и опорных конспектах./ -М.:Айрис-пресс, 2016.
29. Натанзон Э. Ш. Приемы педагогического воздействия. - М, 2012. - 202 с.
30. Сергеев И.С. Основы педагогической деятельности: Учебное пособие. – СПб.: Питер, 2014.
31. Alieva M.T.,M.Mirzaev. Turizm asoslari. O'quv qo'llanma – T.:TDIU, 2011.- 347 b.
32. Alieva M.T. Turizmni rejalshtirish. O'quv qo'llanma.- T.:M.Amonboyev, A.Samadov, SH.Sayfutdinov, F.Xalimova. Turizm marketingi. Darslik. -T.:TDIU, 2021.
33. Kotler P., Bowen J. &Makens J. "Marketing For Hospitality & Tourism" Pearson International Edition. 2014, USA
34. Бутко И.И. Маркетинг в туризме. -М.: Дашков и К , 2012.-416 с.
35. Т. В. Черевичко. Экономика туризма. Учебное пособие / Т. В. Чэрэвичко. - 2-э изд. - М.: Дашков и К , 2012. - 264 с.
36. SH.S.Sayfutdinov. Turizmda tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish. Darslik. -T.:TDIU, 2021.

IV. Elektron ta'lim resurslari

1. www.edu.uz.
2. www.aci.uz.
3. www.ictcouncil.gov.uz.
4. www.lib.bimm.uz
5. www.Ziyonet.Uz
6. www.sciencedirect.com
7. www.acs.org
8. www.nature.com
9. <http://www.kornienko-ev.ru/BCYD/index.html>.
10. www.madaniyat.uz.
11. www.ictcouncil.gov.uz.

"ISHLAB CHIQILGAN"

Oliy ta'lrim tizimi kadrlarni qayta tayyorlash
va malakasini oshirish instituti
Direktor U.Sh.Begimkulov
" " 2024-y.
M.O.

"KELISHILGAN":

Kadrlarni malakasini oshirish va
qayta tayyorlash bo'limi boshlig'i
F.T.Esanboboyev
" " 2024-y.
M.O.

Toshkent davlat qoidiyot universiteti
sektori
Rector T.Z.Teshaboyev
" " 2024-y.
M.O.

TDIU huzuridagi pedagog kadrlarni qayta
tayyorlash va ularning malakasini oshirish
tarmoq markazi
Direktor N.G.Karimov
" " 2024-y.
M.O.

